

Praktik inom utbildningsprogrammet för speciallärare

PRAKTIKHANDBOK FÖR LÄSÅRET 2024-2025

Godkänd av ämnesansvarig Kristina Ström, 15.5.2024
ÅBO AKADEMI / FAKULTETEN FÖR PEDAGOGIK OCH VÄLFÄRDSSTUDIER

Översikt: Praktik i speciallärarutbildningen

Praktikperioder	Kurskod	Tidsläggning	Skola
Praktik 1: Inledande praktik, 5 sp <i>"Elevvariation och specialpedagogisk verksamhet"</i>	620000.21	studieår 2 P3-P4	Fältskola
Praktik 2: Grundläggande praktik 5 sp <i>"Stöd för lärande, differentiering och samverkan"</i>	620022.3	studieår 3 P3-P4	Vasa övningsskola
Praktik 3: Klasslärarpraktik, 5 sp <i>"Undervisningsprocessen i fokus"</i>	SP00BQ24	studieår 4 P2	Vasa övningsskola
Praktik 4: Avslutande praktik, 5 sp <i>"Yrkesroll och helhetsansvar"</i>	620022.5	studieår 5 P2 eller P4	Fältskola
Valfri praktik, 5 sp (ej obligatorisk kurs) <i>"Valfritt fördjupningsområde"</i>	620034.1	studieår 4/5	Fältskola el. motsvarande

Praktikinslag i kurser	Kurskod	Tidsläggning	Skola
Didaktik I, 5 sp Åhörandepraktik: 1 dag i åk 7–9/gymnasium vid Vasa övningsskola 1 vecka i åk F-6 vid en fältskola.	641204.0	studieår 1 P2-P3 1 dag, P2 v. 2	Vasa övningsskola Fältskola
Förskole- och nybörjarundervisning, 5 sp Åhörandepraktik och egen undervisning (3 dagar)	641203.0	studieår 1 P3	Vasa övningsskola
Stöd för lärande i läsning och matematik 2, 5 sp Test/kartläggning av barn och ungas färdigheter	620202.0	studieår 3	Fältskola / Vasa övningsskola
Stöd för tal, språk och kommunikation, 5 sp Talträning med barn.	SP00BQ24	studieår 4 P3	I förskola, dagem/skola
Mångprofessionellt samarbete och handledning 2&3, 5 sp Handledningssamtal med yrkesverksamma lärare	SP00CF11 SP00CF12	studieår 4 o 5	Fältskola

Upplägg av praktiken inom utbildningsprogrammet för speciallärare

Praktiken utgör en integrerad del av de studier i specialpedagogik inom utbildningsprogrammet för speciallärare, som förbereder de studerande för kvalificerade specialläraruppgifter. Strävan är att sammanlänka den verksamhetsförlagda utbildningen (praktiken) med de forskningsbaserade (teoretiska) kurser som ingår i utbildningen. Med praktik avses utöver undervisning även annat lärarbete (t.ex. analys och tillämpning av läroplaner och övriga styrdokument, planering, uppgörande av individuella planer, elevvårdsarbete, handledande verksamhet, samverkan och nätverksarbete). Till praktikperioderna hör även förberedelser för och deltagande i seminarier samt rapportering. De studerande handleds under praktikperioderna av dels handledare från FPV, dels Vasa övningsskolas eller fältskolans handledare.

I speciallärarutbildningen ingår, förutom praktikinslag i olika kurser (se översikt ovan), fyra obligatoriska praktikperioder och en valfri praktik à 5 studiepoäng (1 sp omfattar 27 h arbete för den studerande):

Praktik 1: Inledande praktik

Praktik 2: Grundläggande praktik

Praktik 3: Klasslärarpraktik

Praktik 4: Avslutande praktik

Valfri praktik

Anmälan till samtliga praktikperioder görs via studieverktyget Peppi och ev. kompletterande uppgifter via specifik E-blankett. Den studerande ansvarar för att kraven på förhandskunskaper för respektive praktik är uppfyllda. Studieregisterutdrag skickas till FPV-handledaren senast två veckor innan praktiken inleds. Praktiken dokumenteras och utvärderas enligt de anvisningar som ges av FPV-handledaren. Utvärderingen tar fasta på den egna utvecklingen som speciallärare med utgångspunkt i det särskilda fokuseringsområdet för varje praktikperiod.

Praktiken dokumenteras i en rapport i vilken den studerande beskriver sin professionella utveckling. Syftet är att den studerande identifierar och analyserar sitt eget lärande i relation till lärandemålen för respektive praktikperiod. Rapporteringen görs enligt de anvisningar som ges av den ansvariga läraren och utgör underlag för de handlednings- och utvärderingsdiskussioner som förs efter avslutad praktik. Syftet med dessa diskussioner är att de studerande utvecklar förmågan till självreflektion i förhållande till ett professionellt lärarskap.

Straffregisterutdrag

Alla lärarstuderande som antagits 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett utdrag ur straffregistret (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43 §). Straffregisterutdraget beställs i god tid före praktikperioden inleds, en gång under studerandes kandidatstudier och en gång under magisterstudierna. Utdraget ska visas upp åt studierådgivare/praktikkoordinator, och är giltigt i 6 månader. Mer information finns på fakultetens intranät och information ges i samband med praktikperioderna.

Sekretess

Med sekretess menas förbud att röja uppgifter. Elever har rätt till skydd av sin personliga integritet. Sekretessen gäller utåt mot t.ex. privatpersoner, medier och myndigheter. Studerande har rätt att ta del av information som behövs för att kunna genomföra praktiken men det är studerandes ansvar att upprätthålla sekretessen. När studerande i praktikrapport eller utvärderingsdiskussioner delger erfarenheter från praktiken ska personuppgifter avidentifieras så att ingen kan känna igen eleven, dennes anhöriga eller personer i personalen på skolan.

Bedömning av praktik

All praktik bedöms i skala godkänd – underkänd. För att praktikperioden skall vara godkänd bör den godkännas av både FPV-handledare och övningsskolans/fältskolans handledare. I beskrivningarna av varje enskild praktikperiod anges lärandemål och mer preciserat vilka krav som ställs.

Under handledningsprocessen och vid utvärderingsdiskussionerna medvetandegörs studerande om förtjänster och brister i den egna undervisningen i relation till lärandemålen. Om handledaren är tveksam till om den studerande kan godkännas uppmanas handledaren snarast ta kontakt med fakultetens handledare. Om berörda handledare uppmärksammar uppenbara brister i den studerandes undervisning ansvarar handledarna för att i god tid vidta åtgärder (diskussion med den studerande och ökad handledning). Om den studerande trots dessa åtgärder inte uppfyller lärandemålen underkänns praktiken.

Underkänd prestation innebär att praktiken kompletteras eller genomförs i sin helhet på nytt vid tidpunkt som anses ändamålsenlig. Handledarna diskuterar och kommer överens om kompletteringens innehåll och tidpunkt. Ifall praktiken efter dessa åtgärder fortfarande är underkänd, hänvisas studerande till ämnets examinator för en diskussion om fortsatt förfarande.

Se även SORA-lagstiftningen: <https://abofi.sharepoint.com/sites/intra-om-oss/SitePages/Regler-och-styrdokument.aspx#regler%2c-anvisningar-och-handb%C3%B6cker>

Praktik 1: Inledande praktik

S2

Nivå: Grundstudier

Studieprestation: 5 sp

Kurskod: 620000.21

*Elevvariation och
specialpedagogisk
verksamhet*

Lärandemål

För godkänd praktik förväntas studerande:

- känna till och kunna redogöra för specialundervisningen i den grundläggande utbildningen (årskurs F-9)
- känna till och beskriva den specialpedagogiska verksamheten i skolan
- med stöd av fälthandledaren utveckla sin förmåga att planera, genomföra och utvärdera lektioner
- under praktiken beakta elevvariationen, visa engagemang och ansvar, samarbetsförmåga och förmåga att skapa ett gott socialt klimat i lärandemiljön

Innehåll

- Skolan som arbetsplats och verksamhetsmiljö
- Elevvariation som utgångspunkt för lärande och specialpedagogisk verksamhet
- Lärararbete och samverkan
- Stöd för lärande och skolgång

Genomförande

Praktiken genomförs som heldagspraktik, fyra hela kalenderveckor, vid fältskola i Svenskfinland under det andra studieårets vårtermin (v.10-13), enskilt eller i par. Praktiken föregås av information vid FPV. Närvaro krävs under hela praktikperioden. Praktiken kan genomföras inom grundläggande utbildning (åk F-9), inom specialundervisning på deltid (som kan ordnas flexibelt som samundervisning, i en liten grupp eller som individuell undervisning).

Förkunskapskrav

Godkända kurser: Grundstudier i specialpedagogik (25 sp) innan praktiken inleds

Övrig information

Obligatorisk kursanmälan i studieverktyget Peppi samt tilläggsuppgifter i angiven E-blankett. Samordning av praktikplatser sköts via FPV varför studerande inte kontaktar fältskolor innan information och tillstånd getts. Information, för- och efterhandledning och seminarier är obligatoriska tillfällen.

Praktik 1: Inledande praktik kan ev. tillgodoräknas ifall den studerande arbetat minst ett år sammanhållen tid som speciallärare i Finland (grundläggande utbildning). Anhållan inlämnas till

studierådgivaren för speciallärarutbildning. Om anhållan godkänns ska den studerande lämna in en praktikrapport över tidsperioden.

Studerande som antas 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett straffregisterutdrag (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43§) en gång under sina kandidatstudier.

Studerande agerar i enlighet med sekretessföreskrifterna (se sid. 3).

Upplägg

Handledaren vid FPV introducerar praktiken. Under introduktionen ges information om praktikperioden och anvisningar om uppgörande av sekvens- och lektionsplaner. Praktiken innehåller även veckovisa nätbaserade uppgifter i Moodle. Introduktionen sker i grupp och är obligatorisk.

Den studerande bekantar sig med skolans verksamhet under fyra hela kalenderveckor. Detta innebär aktivt deltagande i undervisning samt i annan verksamhet (t.ex. rastövervakning, elevvård, lärar- och föräldramöten). Den studerande planerar och genomför i samråd med fälthandledaren nio (9) individuella lektioner (enligt skolans lektionslängd) inom specialundervisningen. Den studerande skuggar handledaren, åhör och fungerar som medhjälper minst 65 h varav minst hälften med speciallärare. Åhörandet sammanställs utgående från ett observationsunderlag. Studerande utför enligt överenskommelse med fälthandledaren även uppgifter i anslutning till skolsamfundets övriga verksamhet. Den studerande bekantar sig med olika arbetssätt och läromedel för att tillgodose de enskilda elevernas pedagogiska behov. Den studerande ska sträva efter att inta en professionell lärarroll.

Den studerande väljer tillsammans med sin fälthandledare innehåll för den studerandes egna lektioner så att bredden i speciallärarens arbete synliggörs. Före de egna lektionerna gör den studerande med stöd av fälthandledaren upp sekvensplan och lektionsplan. Fälthandledaren ger kontinuerligt muntlig respons och sammanfattar praktiken i ett utvärderingssamtal med den studerande. Utöver den muntliga utvärderingen rapporterar den studerande praktiken skriftligt till fälthandledaren och fakultetens handledare i en av fakulteten godkänd molntjänst. Efter praktiken ordnas obligatoriska utvärderingsdiskussioner i grupp (praktikseminarier) vid fakulteten.

Vitsordsskala: godkänd/underkänd

Bedömningsgrunder

Studerande har uppfyllt samtliga lärandemål som helhet, deltagit aktivt i samtliga informationstillfällen och utvärdering av praktiken. Godkänd praktik och egna lektioner, för- och efterhandledning, veckovisa nätbaserade uppgifter och praktikseminarier. Praktikrapport enligt anvisningar av kursansvarig, inlämnas elektroniskt i aviserad molntjänst senast en vecka efter avslutad praktik. Praktiken bedöms, med utgångspunkt i lärandemålen, både av handledaren på fältet och handledaren vid FPV. Se även sid. 3 om Bedömning av praktik.

Tidsanvändning och arbetsbelastning (riktgivande):

Information och introduktion (FPV-handledare)	4 h
Handledning och utvärderingsdiskussion fälthandledare	5 h
Verksamhet under praktiken (planera och genomföra 9 h egna lektioner, skuggning, åhörande och medhjälp i både special- och klassundervisning varav minst hälften i specialundervisning)	100 h
Nätbaserade veckouppgifter och rapportering	20 h
<u>Praktikseminarier</u>	<u>6 h</u>
Totalt (27 h/sp, 5 sp = 135 h)	135 h

Praktik 2: Grundläggande praktik

S3

Nivå: Ämnesstudier

Studieprestation: 5 sp

Kurskod: 620022.3

*Stöd för lärande,
differentiering och
samverkan*

Lärandemål

För godkänd praktik förväntas studerande:

- känna till och tillämpa ändamålsenliga metoder vid inlärningsvårigheter
- kunna använda lämpliga arbetssätt och hjälpmedel vid undervisning av elever i behov av stöd
- kunna planera, genomföra och utvärdera undervisningen samt muntligt och skriftligt reflektera över den egna utvecklingen
- genom att tillämpa specialpedagogiska ämneskunskaper utvecklar förmågan att planera, förverkliga och utvärdera specialundervisning för elever inom den grundläggande utbildningen
- att fördjupa sin förståelse för olika lärandeutmaningar, samt hur lärandeprocessen kan främjas med hjälp av specialpedagogiska åtgärder, individuellt, i smågrupp och samundervisning
- under praktiken beakta elevvariationen, visa engagemang och ansvar, samarbetsförmåga och förmåga att skapa ett gott socialt klimat i lärandemiljön
- förmåga att använda ett gott språk i tal och skrift
- förmåga att utveckla ett professionellt språkbruk

Innehåll

- planering av åtgärder för att tillgodose den enskilda elevens stödbehov
- metoder, arbetssätt, hjälpmedel samt utvärdering inom specialundervisningen
- reflektion och utvärdering av den egna undervisningen
- temaseminarier, auskulteringar och handledning

Genomförande

Praktiken genomförs vid Vasa övningskola (årskurs F-9) det tredje studieåret, under fyra kalenderveckor. Praktiken planeras och genomförs i par.

Under **läsåret 2024-25** utförs praktiken under två olika tillfällen, enligt SK3:s gruppindelning: SK3 Grupp 1: v. 3-6 och SK3 Grupp 2: v. 10-13.

Förkunskapskrav

Godkända grundstudier i specialpedagogik (25 sp), Inledande praktik (5 sp), Specialpedagogisk verksamhet (5 sp), samt aktivt deltagande i kursen Stöd för lärande i läsning och matematik II.

Övrig information

Studierande som antas 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett straffregisterutdrag (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43§) en gång under sina kandidatstudier.

Obligatorisk anmälan i studieverktyget Peppi.

Studierande agerar i enlighet med sekretessföreskrifterna, (se sid. 3).

Upplägg

Fakultetens handledare introducerar praktiken, handleder och åhör, för didaktiska samtal med studierande samt följer med hur praktiken framskrider. Inför praktiken ger handledaren vid Vasa övningsskola information om upplägg och praktiska arrangemang. Därtill ger handledaren vid Vasa övningsskola individuell handledning samt handledning i grupp under praktikens gång. Den studierande väljer i samråd med handledaren vid Vasa övningsskola stoff/temahelhet, lämpliga metoder, arbetsätt och läromedel för att tillgodose den enskilda elevens pedagogiska behov.

Praktiken genomförs så att den studierande tillsammans med sin medstudierande planerar och genomför specialundervisning för en elev/elevgrupp/klass under 15–18 lektioner i åk F-6 eller 12-15 block i åk 7–9. Av dessa lektioner genomförs om möjligt (3-4) lektioner som samundervisning och 2 lektioner individuellt men planeras och utvärderas tillsammans (den andra åhör lektionen). Därtill ingår skuggning, åhörande och medhjälp minst 22 lektioner fördelade på båda stadierna (åk 1-9), både med klass-, ämnes- och speciallärare. Under auskulteringarna observerar, analyserar och dokumenterar den studierande undervisningen enligt det bifogade observationsunderlaget. I början av praktiken bekantar sig den studierande med elevens/elevgruppens inlärningsförutsättningar och gör upp en sekvensplan. För de enskilda lektionerna uppgörs lektionsplaner. Efter praktiken deltar den studierande i utvärderingsdiskussioner med respektive handledare. Praktiken dokumenteras enligt FPV-handledarens anvisningar.

Vitsordsskala: godkänd/underkänd

Bedömningsgrunder

Studierande har utfört praktiken i sin helhet (såsom närvaro vid informationstillfällen, egna lektioner, auskultering, handlednings- och utvärderingsdiskussioner, samarbete med medstudierande, seminarier, praktikrapport) samt uppfyllt samtliga lärandemål. Praktikperioden bedöms av involverade handledare vid Vasa övningsskola och av handledaren vid FPV. Se även sid. 3 om Bedömning av praktik.

Tidsanvändning och arbetsbelastning (riktgivande):

Information och introduktion	4 h
Skuggning, åhörande och medhjälp	22 h
Undervisning under speciallärarens handledning	ca 18 h
Planering, förberedelse av undervisningen	ca 50 h
Handledning på FPV och VÖS	24 h
Rapportering	7 h
Temaseminarier	6 h
<u>Handlednings- och utvärderingsdiskussioner</u>	<u>4 h</u>
Totalt (27 h/sp, 5 sp = 135 h)	135 h

Praktik 3: Klasslärarpraktik

S4

Nivå: Ämnesstudier

Studieprestation: 5 sp

Kurskod: SP00BQ24

*Undervisningsprocessen
i fokus*

Innehåll

Pedagogiskt ledarskap med fokus på fostran och interaktion

Professionellt språkbruk och elevers språkliga utveckling

Planering, genomförande och utvärdering av undervisning i relation till läroplanen, didaktiska perspektiv och den enskilda elevens lärande

Metoder och arbetssätt

Samverkan med handledare och medstudering

Fortlöpande handledning

Lärandemål och allmänfärdigheter

Efter genomgången praktik förväntas den studerande:

- ha uppvisat en förmåga att inta ett lärarperspektiv och förmåga att undervisa i klass
- ha utvecklat sitt pedagogiska ledarskap genom att uppvisa grundläggande färdigheter i att fostra och interagera med elever, samt i att identifiera den enskilda elevens behov
- ha kunnat visa prov på ett professionellt språkbruk i planering och undervisning
- ha visat prov på förmåga att stöda elevernas språkliga utveckling genom att beakta denna i planering och undervisning
- ha uppvisat grundläggande kunskaper i planering och genomförande av undervisning i klass med fokus på val av ändamålsenliga metoder och arbetssätt
- i planering och undervisning ha synliggjort läroplanens mål och kompetensområden samt ha formulerat lärandemål för eleverna
- ha tillämpat någon form av bedömning av elevernas lärande
- ha analyserat olika aspekter av sina lärarfärdigheter under fortlöpande handledning och visat prov på professionsutveckling genom att införliva dessa insikter i det fortsatta arbetet
- skriftligt och muntligt ha beskrivit den egna utvecklingen ur olika pedagogiska perspektiv med fokus på didaktiska aspekter
- ha uppvisat förmåga att samverka med medstudering och handledare i planering, genomförande och utvärdering av undervisning

Genomförande

Fyra kalenderveckor praktik vid Vasa övningsskola, fjärde studieårets hösttermin (v.47-50).

Förkunskapskrav

620000.21 Praktik1: Inledande praktik (5 sp)

620022.3 Praktik 2. Grundläggande praktik (5 sp)

Godkända kurser inom *Grundstudier i pedagogik* (lärarinriktning), minst 20 sp

Godkända kurser inom *Grundskolans ämnen och ämnesshelheter*, minst 40 sp

Den studerande ansvarar för att kraven på förkunskaper är uppfyllda.

Övrig information

Studerande som antas 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett straffregisterutdrag (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43§) en gång under magisterstudierna.

Obligatorisk anmälan i studieverktyget Peppi samt tilläggsuppgifter i angiven E-blankett.

Studerande agerar i enlighet med sekretessföreskrifterna (se sid. 3).

Upplägg

Under praktiken följer den studerande aktivt med och assisterar undervisning i klassen samt planerar och genomför lektioner (både i grupp och individuellt). Studerande prövar olika metoder och arbetssätt. I planeringen skall framgå vilken specifik roll de olika studerandena har vid genomförandet av lektionerna. När studerande samarbetar i grupp tar självreflektionen sin utgångspunkt i den respons som de övriga studerandena i gruppen ger.

Antal egna lektioner är 20, bestående av:

- sekvenslektioner i grupp: två sekvenser omfattande (6-)8 lektioner, om möjligt en sekvens ur vardera ämnesshelheten
- individuella lektioner: 4-8 lektioner

Ämnesdidaktiker vid FPV introducerar, ger förhandledning i grupp och fokuserar på lektions- och sekvensplanering. Ämnesdidaktiker för didaktiska samtal med studerande, följer med hur praktiken fortskrider vid två lektionstillfällen per grupp och bedömer praktiken efter en slututvärderingsdiskussion.

Vasa övningsskola ger information inför praktiken och övningsskolans handledare ger stoff, lektionstider samt övrig praktisk information. Studerandena handleds i grupp och enskilt. VÖS-handledarna utvärderar och bedömer praktiken, samt godkänner rapporteringen när praktiken avslutas. Studerandenas individuella lektioner handleds enbart av handledarna vid Vasa övningsskola.

Under praktikens gång ska studerandena observera och analysera vissa specifika temaområden. Studerandena deltar i två temaseminarier vilka handhas av Vasa övningsskola. Temadiskussionerna utgår från syfte och innehåll för praktiken.

Aktiv medverkan och delaktighet i klassens arbete är nödvändigt för att lära känna eleverna och praktikklassens rutiner samt sådant som i övrigt hänför sig till lärande och fostran i klassen.

Dessutom skall den studerande vid behov följa upp och allmänt stöda elever som t.ex. varit frånvarande.

Vitsordsskala: godkänd/underkänd

Bedömningsgrunder

För godkänd prestation bör den studerande uppnå lärandemålen för kursen. Praktiken genomförs som närstudier vilket kräver att den studerande är närvarande. Den studerande bedöms utgående från planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, samt baserat på skriftliga och muntliga redogörelser av praktiken. Deltagande i fortlöpande handledning är även en del av bedömningen.

Handledarna analyserar och utvärderar praktikperioden muntligt med studerandegruppen. Studerande rapporterar praktikperioden elektroniskt. Praktiken bedöms, med utgångspunkt i lärandemålen, både av handledarna vid Vasa övningsskola och av ämnesföreträdarna vid fakulteten. Se även sid. 3 om bedömning av praktik.

Tidsanvändning och arbetsbelastning (riktgivande):

<u>Eget arbete:</u>	
- planering i grupp och enskilt	52 h
- åhörande och medhjälp	<u>16 h</u>
	68 h
<u>Kontaktundervisning:</u>	
- information	2 h
- lektioner i grupp	12-16 h (2 sekvenser a'6-8 h)
- individuella lektioner	4-8 h
- temaseminarier	5 h
- handledning, gruppdiskussioner, didaktiska samtal	<u>25 h</u>
	52 h
<u>Arbete med praktikrapportering:</u>	
- redovisning av praktiken och reflektion över hur lärandemålen för praktiken uppnåtts	<u>15 h</u>
<hr/> Totalt (27 h/sp, 5 sp = 135 h)	135 h

Praktik 4: Avslutande praktik

S5

Nivå: Fördjupade studier

Studieprestation: 5sp

Kurskod: 620022.5

Yrkesroll och helhetsansvar

Lärandemål

För godkänd praktik förväntas studerande:

- fördjupa sin förmåga att självständigt iaktta, analysera och främja lärande, visa engagemang och skapa ett gott socialt klimat
- uppvisa beredskap att agera självständigt och professionellt vid planering, genomförande och utvärdering av specialundervisning samt vid annan specialpedagogisk verksamhet med utgångspunkt i styrdokument
- ta ansvar för specialundervisningen som helhet
- ha beredskap för specialpedagogisk handledning
- kunna samarbeta yrkesövergripande och mångprofessionellt
- utveckla och fördjupa den egna professionella speciallärarrollen

Innehåll

- Specialundervisning och specialpedagogisk verksamhet som stöd för elevens lärande
- Styrdokument med relevans för specialundervisning
- Olika typer av planer och dokument för elevens lärande
- Elevvårdsarbete och förebyggande arbete
- Specialpedagogisk handledning
- Utveckling och fördjupning av den egna speciallärarrollen
- Fördjupningsuppgift kopplad till speciallärarprofessionen

Genomförande

Praktiken genomförs som heldagspraktik vid fältskola i Svenskfinland under fyra hela kalenderveckor: period 2 v. 44-47 eller period 4 v.14-17. Gemensam information för båda perioderna ges på hösten enligt schema. Närvaro krävs under hela praktikperioden. Praktiken kan genomföras inom grundläggande utbildning (åk F-9), inom specialundervisning på deltid eller specialklass. Praktiken kan även genomföras inom andra stadiets utbildning.

Förkunskapskrav

Godkänd praktik 3: Klasslärarpraktik (5sp)

Godkända studier i Ämnesdidaktik, ämnen och ämneshelheter (60 sp)

Godkända ämnesstudier i specialpedagogik (35 sp)

Litteratur (valda delar)

Lindqvist, Henrik: *Det känslomässiga arbetet att bli lärare.Handledning av känslor och konflikter i lärarprofessionen*. Studentlitteratur, 2022.

Övrig information

Studerande som antas 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett straffregisterutdrag (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43§) en gång under magisterstudierna.

Obligatorisk anmälan i studieverktyget Peppi samt tilläggsuppgifter i angiven E-blankett.

Studerande agerar i enlighet med sekretessföreskrifterna (se sid. 3).

Upplägg:

Praktiken genomförs inom grundläggande utbildning (åk F-9), inom specialundervisning på deltid, specialklass eller specialskola. Praktiken kan även genomföras inom andra stadets utbildning (yrkesutbildning och gymnasium).

Den ansvariga läraren från FPV introducerar praktiken vid ett schemalagt obligatoriskt introduktionstillfälle. Samordning av praktikplatser sköts via FPV varför studerande inte ska kontakta fältskolor innan överenskommelse om detta. Information om praktiken ges under period 1 för samtliga deltagare. Obligatorisk närvaro vid information, för- och efterbehandling.

Praktiken handleds av fälthandledaren. Praktiken inleds med skuggning av handledaren (en hel dag), åhörande av lektioner och medhjälp i specialundervisningen. Därefter genomför och utvärderar den studerande specialundervisningen självständigt (15 egna lektioner). Den studerande gör inför det egna arbetet upp sekvens- och lektionsplaner för den tänkta specialundervisningen.

Annan specialpedagogisk verksamhet såsom elevvårdsarbete, samundervisning, arbete med planer och dokument för elevens lärande samt specialpedagogisk handledning ingår också. Den studerandes arbete planeras så att bredden i speciallärarens arbete synliggörs. I praktiken ingår uppgifter kring hur man i fältskolan arbetar med frågor kring t.ex. samundervisning, handledande verksamhet, samarbete med olika aktörer d.v.s. verksamheten ur ett mångprofessionellt perspektiv. Praktiken innehåller nätbaserade uppgifter under praktikveckorna samt en fördjupningsuppgift.

Praktiken sammanfattas, diskuteras och utvärderas dels med fälthandledaren, dels med ämnets ansvariga handledare vid ett obligatoriskt seminarium efter avslutad praktik. Information, för- och efterhandledning och utvärdering är obligatoriska tillfällen.

Vitsordsskala: godkänd/underkänd

Bedömningsgrunder

Studerande ska ha uppfyllt samtliga lärandemål som helhet. Godkänd praktik och egna lektioner, för- och efterhandledning, övriga till praktiken hörande uppgifter, deltagit aktivt i samtliga informationstillfällen och utvärdering av praktiken. Praktikrapport inlämnas elektroniskt senast en vecka efter avslutad praktik enligt anvisningar av kursansvarig. Efter praktiken hålls ett avslutande

praktikseminarium med utvärdering samt diskussion kring speciallärarrollen och pedagogisk grundsyn. Praktiken bedöms, med utgångspunkt i lärandemålen, både av handledaren på fältet och av handledaren vid FPV. Se även sid. 3 om Bedömning av praktik.

Tidsanvändning och arbetsbelastning (riktgivande):

Information	4h
Skuggning, åhörande och medhjälp	25h
Planering, förberedelse av undervisning	30h
Undervisning	15h
Övrig verksamhet	10h
Uppgift kring mångprofessionalitet	24h
Handledning (fältskola, FPV)	15h
Rapportering	7h
<u>Handlednings- och utvärderingsdiskussioner</u>	<u>5h</u>
Totalt (27 h/sp, 5 sp = 135 h)	135 h

Valfri praktik

S4 / S5

Ingår i valfria studier

Studieprestation: 5sp

Kurskod: 620034.1

Valfritt fördjupningsområde

Lärandemål

För godkänd praktik förväntas studerande:

- ha uppgjort en plan för genomförandet av praktiken
- ha beskrivit och motiverat valet av verksamhetsområde och formulerat egna lärandemål för praktiken
- kunna beskriva praktikplatsens verksamhet
- ha utvecklat sina specialpedagogiska färdigheter genom att ha planerat, genomfört och analyserat egen verksamhet på praktikplatsen
- ha analyserat och utvärderat praktikperioden samt uppvisat fördjupade kunskaper inom verksamhetsområdet

Innehåll och genomförande

Praktiken genomförs under minst 3 sammanhållna kalenderveckor som heltidspraktik under 4:e eller 5:e studieåret. Studerande fördjupar sina specialpedagogiska kunskaper inom ett individuellt valt inriktnings- och/eller fördjupningsområde. Inriktning, innehåll och individuell tidpunkt överenskomms i samråd med kursansvarig.

Praktiken genomförs som fältpraktik, i det egna landet eller utomlands. Det kan vara undervisning inom grundläggande utbildning (F-9), andra stadiets utbildning, vuxenutbildning, förberedande undervisning eller annan verksamhet riktad mot personer med annan språklig och kulturell bakgrund, sjukhusundervisning, skolor med särskild pedagogisk inriktning samt statliga skolor och resurscentra. Även specialpedagogisk praktik utanför skolmiljö (t.ex. utrednings- och rehabiliteringsenheter) kan komma i fråga.

Förkunskaper:

Godkända studieprestationer i grundstudier i specialpedagogik (25 sp). Följande praktiker ska vara genomförda: Praktik1: Inledande praktik, Praktik 2: Grundläggande praktik, Praktik 3: Klasslärarpraktik.

Övrig information

Studerande som antas 2012 eller senare och som förutsätts arbeta med minderåriga ska visa upp ett straffregisterutdrag (i enlighet med Universitetslag 558/2009, 43§) en gång under magisterstudierna.

Studerande agerar i enlighet med sekretessföreskrifterna (se sid. 3).

Obligatorisk anmälan.

Studenter bör uppmärksamma praktikplatsen på att arvode för handledaren inte betalas ut i samband med valfri praktik (i motsats till obligatoriska praktikperioder).

Upplägg

Studenter som ämnar avlägga praktiken deltar i det schemalagda informationstillfället i period 1. Inför praktiken fördjupar sig den studerande i området för praktiken, tar kontakt med FPV-handledaren samt gör upp en skriftlig plan för praktiken. I planen bör ingå praktikplatsen och handledarens namn och kontaktuppgifter samt en beskrivning av praktikens genomförande och innehåll. Planen godkänns av FPV-handledaren. Under praktiken följer den studerande aktivt med verksamheten, assisterar samt genomför själv undervisning och eller övrigt arbete enligt överenskommelse med FPV-handledare. Praktiken rapporteras enligt FPV-handledarens anvisningar.

Vitsordsskala: godkänd/underkänd

Bedömningsgrunder

Den studerande förväntas under den valfria praktiken ha:

- uppfyllt syftet för praktiken som helhet
- deltagit i informations- och utvärderingstillfällen
- planerat och genomfört praktiken enligt den godkända planen
- aktivt deltagit i skolans/praktikplatsens verksamhet
- rapporterat praktiken enligt den ansvariga lärarens anvisningar

Praktiken bedöms av FPV-handledare i samråd med den studerandes fälthandledare.

Tidsanvändning och arbetsbelastning (riktgivande):

Information och introduktion	1 h
Planering	10 h
Planering av egen undervisning och/eller övrig verksamhet	20 h
Deltagande i verksamheten samt medhjälp och egen undervisning/eget arbete	80 h
Handledning	10 h
Rapportering	10 h
<u>Deltagande i handledningsseminarier</u>	<u>4 h</u>
Totalt (27 h/sp, 5 sp = 135 h)	135 h